

Eerder verscheen van Nina Roos bij De Harmonie

Neem op

NINA ROOS

Drie dagen

De Harmonie Amsterdam

Woensdag
Vincent

‘Ik heb goed nieuws pop, het is wild vlees. Nee dwaas, dat dingetje onder mijn oksel, de dokter gaat ervan uit dat het onschuldig is, hij stuurt het voor de zekerheid op naar een lab. Voor de zekerheid. Harder? Hij stuurt het op, hij snijdt het vleesje vrijdag weg en dan stuurt hij het op naar het lab. Ja, het jeukt nog als een tierelier, wat? Jij zei dat het groeide. Hoe ik me voel? Ik voel me prima. Nee hij heeft nog niets weggesneden, als jij nou even ophoudt met dat geritsel dan kan ik je misschien verstaan, schijnt de zon daar wel? Vertel, in welk werelddeel zit je? Je klinkt alsof het al pimpeltijd is, luister ik hang op, heb mijn borrel nog voor de boeg en ik ben al anderhalf uur aan het zoeken naar waar ik die speech heb opgeslagen, weet jij dat toevallig nog? Nu hoor ik ook je ruis niet meer Isa, geniet ervan, ik ga rijden, spreek je later.’

Vincent voegt in op de ringweg.

Juist, aan de kant met je dikke Dacia, klinkt als een uit de hand gelopen bloem, wie rijdt nou zo’n drama, mensen, daar gaan we, tippelaar op de tweede rijbaan, slakken rijden helemaal rechts. ‘Goed dat u er niet aan heeft gezeten,’ zei de dokter. Men wil er nog wel eens zelf in gaan

snijden. Vraag ik netjes waarom en waarom ik, waarom nu en waarom daar, haalt het heertje zijn schouders op, moduletje zo nodig zwijgen gevolgd zeker, gassen of naar rechts Rovertje, heel goed, en niet kijken alsof ik je stoute zoon ben, trek je voorhoofd glad, had Janine nou een of ander Thais kind ingehuurd voor de catering? Sunee, Sumalee, hopen dat ze niet met van die kleine klottenhapjes komt, Vincent wacht, luister even: *bitterballen zijn tijdloos maar wij denken toch veel verder?* Wachten en luisteren Janine? Omdat je zo'n lachebekje bent, ik heb alvast flink geluncht, ho, ho steek je poot uit als je afslaat kut, ah kijk aan, er kan een lachje vanaf, en nou doortrappen. De speech, waar zitten we, weer iets zo vernuftig opgeslagen dat ik het niet kan vinden, onder speech lijkt me toch, nieuws, nee, bureaublad, agenda, niet nee, nergens, gassen mensen, goed uit het hoofd dan, even zien: inzet, marktwerking, Levi, klappen, drank, wie heeft überhaupt de aankleding geregeld, nu zit ik toch weer te krabben, wat zei de arts nou? Dat zo'n vleesje spontaan of na een verwonding ontstaat, laten we er maar van uitgaan dat het spontaan ontstaan is, wie weet voel ik me tien keer fitter als die vent het stukje wegsnijdt, letten we op mensen, het is groen, moet ik toeteren of bewegen we zelf?

Vincent rijdt naar zijn bedrijf, parkeert en loopt naar binnen. Hij bekijkt de aankleding, eet een aangeboden viskoekje, hangt zijn jas op in zijn kantoor en loopt de heren-wc in. Vincent spoelt zijn mond, maar zorgt ervoor dat hij zo min mogelijk water doorslikt. Zijn vrouw Isabeau heeft hem ervan overtuigd dat je bij kraanwater totaal niet weet wat je drinkt, dat je door de meeste flessen bronwater heen kunt kijken en

zo kunt voorkomen dat je stukjes of vlokken doorslikt. Sinds ze het woord vlokken in de mond heeft genomen drinkt hij alleen nog water uit doorzichtige flessen en bestelt buitenshuis uitsluitend drank in flesjes. Vincent loopt heen en weer in de gang en denkt na over een openingszin. Zijn telefoon gaat.

‘Daar zijn we weer, ja, ik versta je, ik hoor bestek. Ik ben op de zaak. Wat? Om vijf uur, nee Beau er zijn geen vrouwen, trouwens, als je in de buurt was geweest had je ervoor gekozen wat anders te doen, dus ik snap je opgewonden stemmetje even helemaal niet, ho, ho, nee bij jou krioelen blote body’s om je heen, hou op, ik weet niet hoe laat het daar is, maar je klinkt al aardig geëmotioneerd, ben je alleen? Donkerblauw, jij zei dat blauw rust uitstraalt, jawel dat heb je tegen me gezegd, heel vaak anders staat dat me niet bij, wat zeg je? Nee ik heb geen reservekieren bij me. Beau, luister, ik moet me gaan opladen. Ik spreek je vast nog. Dag.’

Vincent trekt zijn jasje omlaag, probeert zich de anekdote te herinneren die hij in zijn speech had verwerkt, sluit zijn ogen een paar seconden en loopt naar de centrale hal waar hij stipt om vijf uur achter een lessenaar gaat staan.

‘Heren en die twee dames,’ zegt hij en hij wijst naar de tweede rij. ‘Het is een gedenkwaardige middag vandaag. Vijfentwintig jaar VOCHTWERING COMPLEET vierden we, hier, in onze gerenoveerde hal. Is het niet fantastisch geworden? Applaus voor de bedenker, ik zie je zitten Peter, klasse. Luister: vochtproblemen en vooral het gewone woonvocht blijven big business, de markt is sterk in beweging, ontwikkelingen gaan razendsnel

en daar heb ik, hebben we uitstekend op ingespeeld. Innovatieve producten, onderzoek, onze persoonlijke manier van klantenwerving, ik heb gezien dat jullie stuk voor stuk net dat extra stapje doen waardoor V.C. zo heeft kunnen groeien. Chapeau. Het inzetten van een breed scala aan werknemers heeft zijn vruchten afgeworpen. Dat is niets voor niets. Met een beetje ventilatiewerk en isolatie kom je er tegenwoordig niet meer, men wil meer en wij bieden meer, we gaan door, vijftwintig jaar en we groeien. Juist, applaudissee maar vast, zo dadelijk open ik de bar, maar eerst even dit: ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om Levi te feliciteren met zijn tienjarige jubileum. Levi sta gerust op, Janine heeft bloemen voor je en een envelop. Mijn gelukwensen, ook voor je vrouw. Allemaal, een groot applaus voor Levi van der Molen. Goed, ik zeg altijd kort houden en dan houd ik het ook kort, mensen, daar is de bar, proost!

Vincent klapt in zijn handen, buigt. Iedereen die kan staan staat op, de werknemers in rolstoelen applaudiseren harder. Vincent maant iedereen tot drinken met een zwaai van zijn rechterarm en loopt op de bar af. Er klinkt soulmuziek. Met een glas witte wijn in zijn hand bekijkt hij wie er het eerste bij de bar is.

‘Waarom, leg uit Vince, waarom mag ik niet mee? Omdat je jonge zijspoorje komt? Hé. Hoor je me?’ had Isabeau gezegd. Het moment om haar in te lichten over de borrel had hij zo lang mogelijk uitgesteld. Ze was tipsy en vrolijk die avond, op slag werd ze dronken en vals. Vincent bleef drie dagen lang tussen de bedrijven door uitleggen dat er alleen mannen komen, dat vrouwen weinig begrijpen van vocht dan wel van oplossingen daarvoor. Isabeau laste twee zwijgdagen in en deelde op dag

drie mede dat ze ten tijde van de borrel een tripje naar de zon wilde maken met of zonder vriendin. Vincent kijkt op zijn telefoon. Zijn vrouw heeft hem twee foto's gestuurd van haar gezicht tegen dat van haar vriendin Bernice aan. Op de achtergrond is een roze wand te zien. *Top!* schrijft Vincent, schiet een plaatje van zijn hal en stuurt dat terug.

Een aantal werknemers verlaat het pand, hij bedenkt dat zijn vrouw moe terug zal komen en dat hij zich onder zijn personeel moet begeven.

Staan we te wachten met ons drankje? Een volle bak had je beloofd, dat is je niet gelukt Janine, met glimlachen kom je een heel eind maar duidelijk niet ver genoeg, hele volksstammen die het leuker doen op gratis hapjes en drank.

Vincent eet twee miniloempia's en een krokant pakketje met gehakt. Hij haalt nog een glas wijn, neemt zijn voorkeuren voor wijn door met het barpersoneel en vraagt zich af waarom elk hapje naar vis smaakt. Hij wenkt Janine, pakt haar arm vast, geeft haar een compliment, loopt op een rij werknemers af die tegen een wand aan staat en heft zijn glas.

'Heren. Waar hebben we het over? Ik mag toch aannemen over dé oplossing voor vochtvlekken of die grote boosdoener van menselijk geluk: muffe lucht. En? Zijn we allemaal toe aan een dagje vrij morgen?'

De groep wacht op een volgende vraag of een antwoord. Een jongen knikt.

'Tobias is het toch?' zegt Vincent. 'Kwam jij niet met die kruipruimteföhn? Die aanslagkrabber is ook van jouw hand, niet? Minutieus uitgewerkt. Nu de gegenmufstuff nog en mijn

jaar kan niet meer stuk. Luister, heren, geniet van jullie vrije dag, is Jezus niet voor niets opgestegen.' Vincent salueert, pakt zijn jas, loopt naar zijn auto en rijdt naar huis. Thuis belt hij zijn vrouw. Hij krijgt geen gehoor, zet de tv aan, schenkt een glas wijn in, krabt in zijn rechteroksel en trekt zijn schoenen uit. Hij probeert een dame te volgen die uitlegt dat ze van tevoren al wist dat haar gerecht niet het beste was. Hij zapt naar een zender met reistips.

Is het verdomme nog maar halfnegen. Blokje kaas kan er niet vanaf, pestzet om die koelkast zo achter te laten Isa, bomvol aminozuren zei je, helpt gaatjes in tanden voorkomen, goed voor de hersenen, vooral de sphingolipiden, je kon het niet uitspreken, elke dag twee plakken kaas riep je, werkelijk, waar is die kaas dan nu? Ik zou iemand moeten uitnodigen, samen een hapje eten, topprestatie dat je niet terugbelt Beau, ik hoop dat je lekker naast bolle Bernice ligt te verbranden, je batterij zal wel op zijn omdat hij telkens op is en je met je doorgezopen kop het stekkertje niet in de gaatjes kunt krijgen, denkt: dat doen we later wel. Kwam je nou zondag pas terug? Heb je dat opgeschreven? Hebben we het briefje met telefoonnummers deze keer verstopt? Omdat madam niets met mijn feestelijke dag te maken wil hebben, prima. Ik krijg trek van die vishapjes, storend ook dat ik niet lekker zit met mijn glas wijn, misschien moet ik ouderwets een pizza bestellen met een berg salami. Ho, kijk eens aan, een verse vlek op de bank in de hoek waar jij altijd zit ratelen. Pizza. Telefoon waar ben je, zijn het de lange dagen dat mijn handen zo instabiel ogen, ik zit gewoon weer te krabben tijdens zo'n belletje, is potverdorie ook geen si-

necure zo'n speech, tel daar honger en een superaanwezige pik bij op en mijn woensdag kan niet meer stuk. Een belmenu? Werkelijk. Toets twee voor pizza's. Drie voor drank, zes voor slappe sla zeker, jammer, jammer, jammer een tweetalig mens aan de lijn, cash? Hoerenwerk, eens kijken, tien, vijftien, dat gaat lukken, ik had je er graag bij gehad pop, stuitend in een strandtent, alsof je het leven uit je mouw schudt, en maar gaan en weer gaan, ik moet me niet opwinden, dat staat slordig, wacht eens. Nu snap ik dat je te ver heen bent om je telefoon aan te nemen Isa. Afkicken, nee, nee, beter-kicken bedoel je, je bent een beetje beter bezig, behalve dit lekker lange weekeinde in de zon, met je grijs weggeverfde haren ben je nog net zo'n naïef ding als toen ik je voor het eerst naar huis droeg, met je lange blote beentjes, je was prima te tillen, wat woog je, vijftig kilo? Je warme kruis in mijn nek, af en toe draaide ik naar rechts of links om te zien of we een weg konden oversteken, rook je zweet, een wasmiddel, ik zou er mijn inboedel voor geven om dat nog eens te ruiken, gordijnen dicht, tijd voor een broek zonder knoop. Die heeft madam zeker ook verstopt, wacht maar tot ik een van je slappe broeken aantrek, kijken wie er dan nog thuis wil komen, ho, de bel, die pizza is opgewarmd, zo snel bak je niets. Goedenavond. Mensenkinderen, een puber met mijn pizza, scootertje stationair laten draaien ook nog, jij krijgt geen cent erop met zo'n smoel.

Vincent eet de pizza op de bank, vist er met een vork kappertjes vanaf en legt ze in het deksel van de doos. Hij drinkt twee glazen wijn, zapt en denkt aan wat er met de restanten van de bor-

rel moet gebeuren, welke bestemmingen zijn vrouw gekozen zou kunnen hebben en hoe ze vlak voor vertrek met wijsvinger en duim boontjes naar hem toe schoot.

Prima rustig in huis zo, de hysterische bloemenlamp aan, het is dat hij licht geeft. Even zien, Martje maar eens bel-len, minst luchtige maar meest luistergrage lid van de familie, de detailpieler. *Die ma van hun heb buitenshuis geneukt. Dat joch is gekocht.* Geef ze eens ongelijk, in niets lijk je op pa en mij. Het staren heb je van mam en terwijl ik het hele huis onderzocht, alles opentrok, bekeek jij de kootjes van je vingers, dronk alleen water, sliep niet uit, het mag een wonder heten dat je nooit vragen hebt gesteld, terwijl pap je geen nachtkus gaf. Je sprak niet graag. 'Daar wordt het voorste stuk van mijn mond droog van,' zei je. Je wilde dat alles zacht, smeerbaar was, eiste een kussentje op de keukenstoel omdat je hout door je kleding voelde, er rillingen van kreeg, waarom neem je niet op eigenlijk? Ben je weer naar zo'n duffe lezing, in een zaal bomvol zwijgende schapenkoppen plus een paar lekkere wijven die het zaakje opleuken, van denken over onzichtbare zaken is nog nooit iemand beter geworden, mij krijg je niet meer mee, ik wil er niets mee te maken hebben Mart, maar laten we wel wezen: moeders heeft besloten dat je mijn broertje bent, dat respecteer ik, maar alleen al je naam, daar trek je per definitie lauwe lui mee aan, *flap-flap* met je notitieblokje, alsof je afkoelt van zo'n beetje wind.

'Mart jongen, te gek dat je opneemt, alles goed, juist ja, Sas in haar sasje, nee ik zit je te dollen, hoe is het in je nieuwe do-

micilie? Vast, wat zeg je? Isabeau is ergens leuk, weekend strandhangen, je moest eens weten. Weet ik niet, je denkt te veel, luister, van denkers worden vrouwen bang, vergelijken ze gelijk met doordraaien, dat doen ze met woorden Mart, echt, begin je met ontbijten, switchen ze zo naar ontglippen of onthoofden, onthouding, uiteindelijk willen ze allemaal een man met een arbeidersbroekje aan, wel eens gezien hoe wild Beau wordt wanneer ik een keer sta te verven, werken er eigenlijk vrouwen in dat zaakje van je? Je zou het drukker moeten hebben, koopzondag meepakken, lijkt mij typisch een zondagsding, kruiden en fröbels. Ik heb wat wijntjes op, borrel achter de rug, ik schenk nog een glas wijn in. Ja ik heb een prima dag, jubileum, wist je dat niet? We bestaan vijfentwintig jaar, maar hoe is het met Leo de luie kat, al gewend aan de buurt? Hoezo? Gelijk naar buiten doen, als hij voelt dat je bang bent wordt hij ook bang, dat moet jij toch weten Mart, als ik schrok, schrok jij meer, weet je nog die keer dat ik vertelde dat je ook door gaten kunt vallen waarvan je zeker weet dat je er niet doorheen past? Je sprong met een gil langs elke opening die je tegenkwam, je snapt wel dat we je even apart zetten om af te koelen, jij hebt daar een handje van, grapjes niet inzien, hoor je me nog of ben je wat anders aan het doen, waar zit je? Wat zeg je? Je gaat toch niet bellen als je op bezoek bent oelewapper. Natuurlijk is dat raar, onbeleefd zou ik zeker zeggen. Hang gauw op jongen, bij wie zei je dat je was? Ik kan niet alles onthouden, vertel het later, mocht ik niet opnemen, dan lig ik te slapen, ik heb nogal een weekje achter de rug, groeten daar jongen, have fun.'

Bij vrienden zitten, arme geest, zou zijn vrouwtje te vaak thuis zijn? Wat zei hij nou laatst tijdens de barbecue, dat

mensen met dikke moedervlekken overtollige karaktereigenschappen hebben? Heerlijk onderwerp voor bij de hamburger Martje. Overtollig. Ik zou dolblij zijn met een overschot aan karakter, kun je nog eens wat overboord gooien. Misschien heeft die jongen gelijk, het is altijd dik volk met dikke moedervlekken, ze bewegen niet, hopen karakter op, zoiets bedoelde je vast. Of was het weer een onbegrijpelijke grap van je? Je denkt te abstract, je zou aan uitbreiding van je zaak moeten denken. Verse bloemen erbij, heb je zo een omzet waardoor je zelf niet meer in zo'n benauwde ruimte hoeft te staan. Verdomme Beau, trappelen alsof het niets is, maar ons kleed recht leggen ho maar, vergeet het, ik leg niets meer recht, zo, nog wat schever, nog iets schever, kijk eens, het kleedje is helemaal gedraaid.

Sta je enthousiast te zweten in de zon pop? Slalommen langs lachende zuiderlingen met je lippenstift op halfzeven waarschijnlijk. Likken en likken en likken, als je je lippen niet zo vaak zou aflikken hoef je die troep niet zo vaak op je mond te smeren, hoef je niet zo vaak nieuwe lippenstift te kopen waarvan ik inmiddels weet dat ik er royaal voor naar mijn masseuse kan, jij likt al die centen zo naar binnen, kijk aan, ben ik alweer een paar minuten met je bezig terwijl madam geen seconde aan mij denkt of gedacht heeft anders lag er wel kaas in de koelkast en zou je me nu op zijn minst een bericht gestuurd hebben hoe het daar allemaal gaat.

Vincent dommelt weg, schrikt op van een toeterende auto, staat op, draait de voordeur op slot en gaat op de bank liggen. Zijn telefoon gaat over.

‘Vertel. Gevallen? Dat is niet hetzelfde pop. Struikelen, omstropelen, denk gelijk dat heel je romp eraf ligt zo hard gil je in de telefoon, je klapte om en nu doet je knietje pijn, weet je wat darling, drink een paar glazen water, molletje erbij, afpammen die hap, morgen voel je je niet beter maar wel minder angstig. Vermoeidheid is het, zonnetje erbovenop, kun je nu wel huilen, maar je weet dat ik er niets mee kan vanuit hier. Jij wilde weg. Water zeg ik net, en eet wat, ik vermoed dat je dat een halve dag niet meer gedaan heb, am I right? Nee, ik ben niet met iemand de kopieerruimte in gedoken, we hebben ook geen kasten waar ik in pas, hou op, je bries in je telefoon, waar is Bernice? Waar kwijt? Hoezo? En je bent haar niet gaan zoeken. Waarom lach je? Toe maar, bestel nog wat, is prima Beau, spreek ik je zo nog? Graag hoor ik waar je zit. Heel knap. Ik gedraag me. Dag Beau.’

Top. Weet je wat, ik pak een douche, vroeg naar bed, deze dag is een feest voor anderen, rukken, douchen. *Maar Vincie, dit wil ik niet. Zo'n doucheknop schiet van te heet naar te koud.* Je hebt gelijk Beau, einde nat neuken, één schijnbeweging en weg is je water of je verbrandt je rug tijdens een enthousiaste lift, ik moet die verkoper nog eens opzoeken, hoe een tweehonderd euro kostende doucheknop je huwelijk verziekt. En ja het was handiger geweest als we een rekje hadden gemonteerd voor de handdoeken, als we dwars door de takkature tegels hadden geboord, gaan we weer, met mijn blote bast door onze o-zo-lekker-ruime slaapkamer om bij de kast te komen waar de handdoeken zo stijf op elkaar liggen dat er altijd een paar uit vallen terwijl je er maar eentje probeert te pakken, afdrogen, shirt, liggen. Zou ik Mart nog

terugbellen? Waar was hij nou, bij een vriendje van vroeger? Zei hij bureu? Die jongen lag eerder op ons buurmeisje dan ik, volgens mij riepen we dat hij moest, deden bewegingen voor. Wie zei toch dat er nog iemand bovenop kon? Zo werd je ook van achteren genomen, je lachte, leek plezier te hebben, alleen bij jou weet ik nooit of je gezichtsuitdrukkingen wel kloppen. Weet je nog dat ik wilde weten hoe diep een kontgat was? Hoe oud was ik, zes of zeven? Ik vraag het je maar niet omdat ik hoop dat je het vergeten bent. Je zei dat je alles liever van ver zag dan van dichtbij. Bleef je daarom zo vaak stilstaan? Wachten, op jou, wachten tot je klaar was, dat type wachten doe ik alleen nog voor Beau. Je hebt me voorbeeldig voorbereid, veel ademen, niet kijken, niets vragen, niet opjagen. O Beau, als je me niet belt neem dan ten minste op, neem je telefoon op. Neem op. Briljant. Je voicemail.

‘Beautje, hopelijk lig je te slapen met je hand in de sloop van het kussen daar, als dat niet zo is, bel me, ook als het veel later is dan nu, ik hoor je graag laat in de avond, lief, ik klink wat bezopen, dat ben ik niet, ik ben redelijk moe, ik lig in bed, waarom neem je niet op? Is dit je revanche voor die ene nachtleugen, ik sliep half, iedereen ligt nadat hij net, net, net is ontwaakt, dan werken hersenen nog niet naar behoren, zullen we Mart eens vragen hoe hij daarover denkt, hoe dan ook, hoelang loopt je voicemail, loop ik nu zaken aan de lucht uit te leggen, ik wens je een topdag morgen en stuur een berichtje als je wakker bent, love you darling. Love you.’

Voel ik hier een kuil, wil je daarom in het midden liggen?

Ik kan het niet vragen, want madam ligt lam op het tapijt
en ja hoor, de buurtsamenleving heeft ook een feestje in-
gezet, dag slaap. Goedenavond nacht.

Woensdag
Mart

‘Dit is allemaal porselein neem ik aan?’ vraagt een klant.

Mart knikt.

‘Dan wil ik deze drie. Kunt u ze inpakken?’

Hij pakt de kommen een voor een in.

‘Ze hoeven niet los hoor.’

Mart pakt ze uit en samen weer in. Hij rekent af en biedt haar biologische drop aan. Wanneer ze is vertrokken en er niemand meer in zijn winkel is, zet hij de muziek harder. Na zijn studie is zijn bijbaan in de specerijen- en cadeauwinkel uitgegroeid tot een volledige baan. Afgelopen zomer is hij officieel eigenaar geworden. Mart neuriet, beweegt op de muziek en vraagt zich af of hij de etalage moet veranderen per seizoen in plaats van per feestdag en telt de feestdagen die nog komen. Tussen twee en vier komen voornamelijk moeders met kinderen binnen.

‘Heeft u dit thee-ei ook in de vorm van een ster?’ ‘Kunnen deze lepels in de vaatwasser?’ ‘Meneer, waarom is kamille zoveel goedkoper dan dille?’ ‘Is dit minivergiet er ook in het wit?’ Moeders lopen lang rond in zijn zaak, kinderen stoten keukengerei om dat hij in kleurrijke emmers heeft gestoken. Elke keer dat ze langs het Royal Doulton serviesgoed sjezen houdt Mart zijn adem in. Hij heeft het zo hoog mogelijk gezet, maar wil dat alle klanten erbij kunnen. Hij verkoopt meer

cadeautjes dan kruiden. Om zes uur sluit hij af, telt de kassa, vult thee-eieren en megapollepels aan en fietst naar het huis van zijn vriend Kasper. Kasper heeft tijdelijk geen werk en vertelde hem dat hij de avonden alleen zwaar vindt. Mart vroeg zich af of zwaar nog onder draaglijk valt en besloot ten minste één keer in de week bij hem langs te gaan. Zijn vriendin Saskia verdraagt de trage bewegingen en het onverzorgde uiterlijk van Kasper niet en heeft aangegeven hem liever niet in huis te hebben, ze zei: 'Zeker nu lieverd, rondom onze verhuizing, het is een focuszuiger die vent.' Mart blijft vaak een uur of twee, soms eten ze wat samen, trommelen op Kaspers verzameling djembés en bongo's en kijken telkens meer televisie.

'Cola?' vraagt Kasper.

Mart knikt en gaat op de bank zitten waar een plaid met vlekken op ligt. Wanneer hij zit stijgt er een zure lucht uit op. Kasper komt uit de keuken met de helft van een gevulde koek en een groot glas cola.

'Asje.'

Mart neemt een slok, eet de koek op en krijgt er trek van. Zijn telefoon gaat over.

'Ik doe de tv aan als je belt, goed?' zegt Kasper. 'Op zacht.'

'Hé Vincent, jemig. Gaat goed, maar we hebben nog niet alle dozen uitgepakt, bijna. En jij? Thuis? O jeetje, waar is ze dan? Nee, geen vrouwen, ik sta alleen in de winkel, dat blijft voorlopig zo. Je voelt je goed? Wijntje op? Nee hoor, Leo hou ik nog even binnen. Ach dat is de tv die je hoort, ik ben bij Kasper. Hoezo? Net vond je het fijn dat ik opnam. Ik ben bij Kasper, Kasper met een "e", onze buurtvriend van vroeger, met die twee honden. Goed Vin. Ik spreek je gauw, leuk dat je belde. Belt bedoel ik. Hoihoi.'

Mart pakt het glas cola en vraagt zich af waarom Vincent belde. Kasper zet de televisie harder. Hij kijkt naar een programma over insecten die ooit gevonden en sindsdien onvindbaar zijn. 'Deze Bounty-weta *Ischyroplectron isolatum* komt alleen op eilanden voor.' De presentator houdt ter hoogte van zijn ogen een ingedroogde sprinkhaan in een buisje omhoog en tuurt er nieuwsgierig naar. 'Wij gaan vandaag kijken of we dit prachtige wezen kunnen vinden.' Kasper buigt naar voren. Mart trekt wat aan zijn duim en wijsvingers, telt het aantal snoeren achter de tv.

Er hing een onhandige sfeer de avond voor mijn spreekbeurt, was het mijn eerste spreekbeurt? Naast mam zat een man op de bank. Was hij blond? Waar was pap? Je zei dat ik de man kende mam, maar ik herkende hem niet, ik kwam je een kus geven voor ik naar bed ging. Ik bleef in de deuropening staan.

'Kom erbij zitten, kanjer.'

Waar moest ik gaan zitten? Ik wist niet op welke plek van de bank, ik bleef staan.

'Niet zo verlegen,' zei de man.

Alsof hij wist hoe mijn verlegen eruitzag, ik zwaaide met mijn armen boven mijn hoofd, sprong, lachte, ik liet hem zien dat ik niet verlegen was. Je zei dat ik op moest houden. Een beetje coulance mam, naar bed of naar jou toe, ik wist het niet. Ik bleef in de deuropening staan. Je begon over mijn lichaam en ik kon niet bij de gedachte komen die een oplossing bracht voor de situatie en bleef staan. Ik bleef staan en staan en staan, mijn benen zijn te soepel om kordate stappen te zetten. Ik werd ruw geduwd of getrokken, dat moet Vincent geweest zijn, Vince de

Prince, hij duwde me van achteren, altijd van achteren, met zijn stem als een sirene.

‘Ik vervoer spoed,’ riep hij en hij dook op de bank tussen de man en mam in. Je vervoerde altijd spoed, kneep in mijn kuit, bovenbenen, kneep keihard om me sneller de trap op te laten lopen. Boven moest ik blazen, bewijzen dat ik mijn tanden had gepoetst. ‘Jij stinkt Martiepartiepoepchinees. Het is alsof je rot bent vanbinnen.’ Omdat je mijn boeken vond stinken, spoot ik regelmatig deodorant tussen de pagina’s, deed wat je verwachtte, luissterde, maar vergeet niet dat jij, Vinnigepinnigeprijs, nooit zonder mij onder het ijs vandaan was gekomen. ‘De donkere vlek jongens,’ zei pap. Hij heeft het zo vaak herhaald dat ik ervan ging dromen. Jij zwom naar het licht, keer op keer op keer ketste je tegen het ijs en ik dacht; ik ga je niet redden, maar deed het toch, na een tijdje. Jij mocht onder een dekentje op de bank en ik kreeg een priktrui of had jij ook zo’n wollen geval? Je hoefde in elk geval geen gek wit petje op in de zomer. Jij mocht onder de grote parasol. ‘Hier passen twee, maximaal drie mensen onder.’ Zoiets logisch moet pap gezegd hebben. Telkens bedacht ik dat alles beter werd als ik zou zorgen dat we meer op elkaar zouden lijken. Dat we allemaal hetzelfde werden. Dat mam was zoals ik en pap en jij en dat we dan geen rommelige dagen meer zouden krijgen. Dat er gekookt werd waar we van hielden omdat we hetzelfde waren en hetzelfde wilden eten, ik net zoveel kussen kreeg van pap als jij en mam, maar je sloeg met kussens als ik dat probeerde uit te leggen, je sloeg mis, sloeg altijd daar waar mijn lichaam helemaal niet was. ‘Jij bent van rubber jongen,’ zei pap. Rubber knuffelt misschien niet best, maar

ik was bij machte mezelf op te vouwen. Ik kon niet uitleggen wat ik bedoelde Vincent, zeggen hoe ik ben en hoe we eenzelfde konden worden, je zong hard door me heen, de Prince, popster in wording, hoe vaak ik niet 'ga weg' gezegd heb, mijn woorden verdronken. In het weekeinde vertrok pap steeds vaker. 'Even een rondje rijden.' Rondjes van uren waren het, ik wist dat de oorzaak bij jou lag, de toon waarop je een belangrijke ontdekking toelichtte, dat maaien van je armen, je kwam ermee weg. Ben benieuwd hoe dat nu gaat, jeetje wat heb ik ineens een trek. Hoe lang ben ik hier? Ach, ik stap maar eens op, ik haal een loempia. Fijn Kasper, dat je niet doorhebt dat ik mijn jas aantrek. Getver, wie heeft er ook onder zijn kapstok de verwarming aanstaan, ik hou ook op met zwaaien trouwens, veel lol met de insecten vanavond.

'Kas, ik ga, moet nog wat op papier zetten. Pas op dat die sprinkhaan je neus er niet afbijt, kanjer. Tot woensdag.'

Dat was een flauwe grap, hoor je me niet? Je bent vergeten dat ik er ben, net zoals mijn moedertje, een kanjer noemde ze me, altijd een kanjer, weet je dat nog mam? Je kan je vast herinneren dat je geen dochters kreeg. Ik hoorde dat je gehoopt had dat ik een meisje was, helaas, ik was het, je wilde dat ik van winkelen hield, van interieurs, ik heb echt geprobeerd mee te doen, tekende verschillende opties voor de inrichting van ons huis maar daar werd je boos van.

'Kas, tot gauw.'

Wat een zware voordeur heb je. Uw fort is gesloten, op naar mijn nieuwe heiligdom, getverderrie nou is mijn zadel nat.

Met de rechtermouw droogt Mart zijn zadel. Hij wil graag slingeren, maar het is te druk op het fietspad. Op stoepen staan bewegende groepen te roken. Hij haalt een loempia om mee te nemen. Bij het verlaten van de snackbar loopt hij tegen een stilstaande scootmobiel aan die voor de ingang geparkeerd staat. Hij bezeert zijn linkerscheenbeen, hangt het plastic zakje met de loempia aan zijn stuur, fluit een melodie op een lang recht fietspad net buiten het centrum en slingert op weg naar huis. Vlak voor het flatgebouw waar hij woont laat hij een auto voor die geen voorrang heeft, de bestuurder leek zich te vergissen. Mart loopt zijn schuur in, zet zijn fiets achter de fiets van Saskia en neemt de lift naar de vijfde etage.

Hoeveel insecten kun je aan op een dag? Koos ik Kiribati voor mijn spreekbeurt omdat toch niemand dat eiland kent? Omdat ik zeker wist dat de leraar er niet geweest was omdat hij vlieg angst had? Opmerkelijk dat ik me de kleuren van het behang herinner op die avond voor mijn spreekbeurt. Mam herhaalde dat cijfers er in principe niet toe doen, dat school in principe niet belangrijk is, dat je in principe niets aan school hebt later, ze gooide het in elke zin, *in principe*, bouwde ze een buffer op? Voor het geval ze er ooit naast zou zitten? In principe niet, maar in uitzonderingsgevallen wel, ze wist continu naast de situatie te staan, zodat ze nergens mee te maken kreeg op de langere termijn. Wellicht klinken ze nog: in principe zit ik hier vrij vervelend in dit verzorgingstehuis, maar daar

heb ik in principe weinig tegen in te brengen, in principe staat alles op de tocht, want ik weet totaal niet hoe oud ik word, maar het leven is in principe eindig en met zo'n karig ontbijt kom ik in principe de dag niet door. Er zitten inderdaad geen honderd groenten in dit ding, wortel met taugé, dat is het wel zo'n beetje wat ik hieruit op kan maken. Allemachtig wat was ik zenuwachtig voor die spreekbeurt. Was het die prachtige vlag of de naam van dat eiland die me aansprak, Kiribati, ik vond al die i'tjes leuk, ze kietelden mijn mond, ik dacht dat iedereen daar vrolijk was, vanwege de i'tjes maar ook vanwege de vlag, met een zon en zee erop afgebeeld. En een vogel, of was het een vlieger? 'Wat je ook haalt lieverd, alles is goed,' zei je. Bij een vier had je gezegd dat ik iets zo ingenieus had gedaan dat de leraar het niet begreep, pap zei dat spreekbeurten kinderachtig waren, dat ik vooral mijn tanden goed moest poetsen, drie plaatjes had ik, geen informatie over het klimaat, het enige wat ik bedacht was: wat als ik niets meer weet? De tafels, drie keer drie was te doen, maar verderop naar de tafel van tien gingen cijfers door elkaar en de antwoorden helemaal, ik dacht: je kunt beter iets zeggen dan niets, dat hielp niet. Ik deed er drie dagen over om een besluit te nemen over de zin waarmee ik zou beginnen:

'Ik ga mijn spreekbeurt houden over een eiland, het heet Kiribati.'

'Mijn spreekbeurt gaat over Kiribati.'

'Deze spreekbeurt gaat over het eiland Kiribati in de Grote Oceaan.'

'Kiribati is een eiland, daar gaat mijn spreekbeurt over.'

‘Het eiland Kiribati ligt in de grote oceaan en daar gaat mijn spreekbeurt over.’

Ik twijfelde de dag ervoor nog of ik mijn spreekbeurt niet toch over knaagdieren of kloosters moest doen. Ik vroeg zelfs de Prince om advies vanwege zijn ervaring met spreken. Hij zei zoiets als: ‘Jij bent te verlegen voor een eiland, je kan beter een dier doen.’ Datzelfde jaar gaf hij me bokshandschoenen voor mijn verjaardag om mij mijn sportieve kant te laten ontdekken. Vin, je wist dat ik niet kon richten, dat ik bij sport mijn evenwicht verlies. Ik zou eigenlijk voor de lol een vakantie moeten boeken naar Kiribati met Sas. Of liever nog met Nadia, o mijn mooie Nadia, wat zou je er heerlijk uitzien aan zee, zonlicht landt vele malen mooier op je huid. Sas zou gelijk verbranden. Alleen jouw schitterende huid kan sidderen in de zon, ik kus het zeewater op je wangen, trek lijnen van drup naar drup over je buik, je lies. Ik trilde voor de klas, vertelde bijna alles zoals ik het wilde vertellen. De meester keek en knikte telkens alsof hij al wist wat ik ging zeggen. Vanwege mijn gebrek aan informatie, kreeg ik een punt aftrek, maar ik kreeg een voldoende.

‘Je moet maar talen gaan studeren,’ zei de meester. Hij vond dat ik het Kiribatisch prachtig uitsprak. Dacht dat ik echt iemand gesproken had, maar Vincent had met me geoefend, leerde me Kiribatisch in fantasiewoorden nadat ik hem beloofd had zijn kamer netjes te houden die maand. Of een halfjaar, het moet een lange periode geweest zijn, want ik herinner me veel opruimmiddagen. Hij gooide na die afspraak alles op de grond. ‘Kies een studie waar je je fascinaties in kwijt kan,’ adviseerde de meester me. Ik wist

al niet dat je je fascinaties ergens in kwijt kon, wat fascinaties exact inhielden, laat staan wat mijn fascinaties anders dan boeken, meisjes en vliegtuigen precies waren. Ach, dit hele loempiaproject laten we even voor wat het is. Ben benieuwd hoe je straks thuiskomt Sas, je zult wel weer uitgebreid gaan schransen midden in de nacht.

Nee, ik moet echt calcium hebben na zoveel wijn.

Van een kater heeft het je nooit afgeholpen.

Vanille-ijs, wil je alsjeasjeasje blijft vanille-ijs voor me halen Martie, nu? O, echt hè, iets met chocolade, ik zou een moord doen voor een stukje, of cake, of koek, mijn suikerspiegel moet onmiddellijk omhoog anders krijg ik hoofdpijn.

O wat ben ik blij dat ik voor dit alles in bed lig. Je neemt vast een vriendin mee om de honger te delen, gelijk heb je, er is weinig meer eenzaam dan alleen thuis op de bank zitten met je blije nachtkop.

Mart gooit de restanten van de loempia in de prullenbak, schenkt een glas sinaasappelsap in en leest een briefje, dat op de koelkast hangt.

schattebout vergeet de cv niet

en de VOORdeur

xxx's

Komt voor de bakker Sassepoester, die voordeurfout was eenmalig, ik vergiste me in wat ik dacht zeker te weten. Toch maar pasta maken of soep. Of een broodje? 'Kies of kies nooit,' brulde de Prince en hij scheurde mijn lijst met studiemogelijkheden in stukken. Daar gingen we, mam en ik, naar de open dag van de universiteit. Ze bleef vragen waar de koffieautomaat was. Ik kwam overal voor

in aanmerking met mijn cijfers, veel leek me redelijk leuk. Psychobiologie klonk goed. De doorslag gaf de glimmende brochure. Ik dacht dat je naar allerlei plekken zou gaan, maar studeren bleek zich binnen af te spelen. *En, ga je op kamers Mart?* Ik kan me geen andere vraag van je herinneren, pap. Die kamer had ik al gevonden. In een studentenhuis met twee dames, fantastisch, dacht ik, een tweeling. Het bed kraakte niet als ik bij het omdraaien mijn heupen de lucht in duwde. De eerste collegedag verloor ik de sleutels. De huisbaas kwam direct, maar heeft daarna nooit meer de telefoon aangenomen. Bijna elke avond stond de tweeling voor mijn deur, ze wilden weten of ik nog wakker was. Ik lag zo stil als ik dacht dat een slapende liggen kan. Zij vonden vast dat ik vroeg ging slapen, maar ik lag uren wakker, hoorde algauw welke deur welke in het huis was en vroeg me af waarom ze zo vaak naar de wc moesten. Ze bleven lief, kookten vaak en af en toe liep er een onbekend meisje rond, op zoek naar iets. Staat er nou volkoren maïs op de verpakking? Lach ik nou omdat ik niet weet wat ik anders in mijn lege keuken moet doen? Hard lachen als je bokshandschoenen krijgt, heel hard lachen op de stoeprand na een college, lachen, omdat ik niet wist wat ik anders moest doen. *Op zoek naar de biologische achtergrond van psychologische processen. Je krijgt tijdens je opleiding te maken met materiaal van mensen en dieren.* Stond in de brochure. Ik heb hooguit twee harten en een stuk geitendarm aangeraakt, onder de microscoop wat vlees bekeken. Jeetje, begin ik nu al te gapen? Ik moet oppassen dat ik niet steeds eerder moe word.

Mart knipt zijn vingernagels boven de prullenbak en besluit een eenvoudige pasta te maken. Hij neuriet terwijl hij over de gladde huid van een aubergine aait en gaat na welke groenten eenzelfde gladheid hebben. Hij bakt uien in roomboter, snijdt de aubergine in blokjes en legt ze in de koekenpan, uitgeknepen knoflookteen erbij en een pot pastasaus. Hij kookt vlindepasta en eet de beetgare pasta met saus op aan zijn keukentafel. Mart legt de verpakking van de aubergine voor zich op de tafel.

‘Hé. Kon je kiezen voor doorzichtigheid? Nou? Knisper dan. Dat deed je omdat ik blies. Ik scheur verpakkingen graag voordat ik ze weggooi. Wat vind jij van vlindertjespasta? Of heb je ook al geen mening? Spaghetti valt niet te tellen op je bord. Vertel je net als iedereen iets niet aan iemand, wees eerlijk, lig je liever bij andere verpakkingen in de prullenbak dan hier bij mij, op tafel? Eén ritsel en ik gooi je weg, zeg het maar verpakking, wil je een hapje, dit harde stukje? Ik leg het op je, dan kan ik jullie samen weggoeien. Daar ga je, goede reis. Kijk, plak, ik duw je aan, wat een feest, stil maar, shhht.’ Mart scheidt een restje eten in een plastic bakje, spoelt pan, koekenpan, bord en bestek af en zet alles in de afwasmachine. Hij opent de afvalbak nog eens om te kijken hoe de verpakking erbij ligt.

Richt je scriptie op relevant onderzoek. Meneer noemde zich scriptiebegeleider, raadde me alles af. Gevolgen van een harttransplantatie als onderwerp vond hij te mager. Ik moest op zijn minst drie of vier organen in het onderzoek betrekken. Dat een transplantatie iemands herinneringen en smaak kan beïnvloeden vond hij nonsens. ‘Ga er maar van uit dat mensen zich na een harttransplantatie stukken beter voelen. Komen die leuke herinneringen vanzelf.’

Leuke. Natuurlijk heb je een nieuwe blik op de toekomst, je leeft hoogstwaarschijnlijk langer, daar ging het me niet om. Het gaat om de eigenschappen die je meekrijgt van de donor. Met een donorhart plots vlees willen eten terwijl je voor de transplantatie veganist was. Uitmuntend motor rijden ook al heb je geen rijbewijs. Vakantiebestemmingen beschrijven waar je nooit bent geweest, maar je donor wel. Het toegenomen aantal déjà vu's. Nee, hij wilde dat ik een andere vraagstelling koos. 'Wat zijn de gevolgen voor je sociale leven, gaat iemand zich bewuster gedragen na zo'n transplantatie?' Zo'n? Is dat wat je noemt onderzoek, met je grote neusgaten. Hij gaf me deels gelijk, misschien om van me af te zijn. Hij zag witter en witter, keek altijd achterom tijdens een gesprek, zelfs als hij tegen de muur aan zat. Hij verdween, ik kreeg een vervanger. Ik vroeg of iemand wist wat er met hem aan de hand was. Ik heb het nooit te horen gekregen. Blijkbaar was het een antwoord dat niemand uit wilde spreken. Ik kreeg een voldoende, al mijn studiegenoten kregen een voldoende. Was ik daarom niet trots, niet tevreden, heb ik sindsdien elk onderzoek gemeden omdat er altijd wel resultaat is? Sinds wanneer hebben we lepels met glitters in de handvaten? Je gaat er wel van naar je bestek kijken. *Mart, als jij je vork laat vallen, dan heeft iedereen daar last van. En als je dan ook nog kijkt alsof ik je al geslagen heb, wordt het allemaal nog iets vervelender.* Geloofde je niet dat iets per ongeluk uit je handen kon glippen pap? Alles was opzet, anders bestond het niet. Je gaf voorbeelden van onze koelkast, van God en de schepping, dat het niet zomaar warm werd in huis en ik maar zoeken naar de link tussen mijn vork en de verwarming, ik lag er wakker van pap. In de zomer

hoeft ons huis toch niet warm te worden? Dat wilde ik zeggen, maar ik zei niets, aangezien je me die keren dat ik reageerde vertelde dat ik klonk als een oud wijf. Dat bedenk ik nog vaak voordat ik iets vertel, gaat dit klinken als een oud wijf? Dan probeer ik het verhaal in elk geval stoer te brengen. Met meer armgebaren, maar ik krijg ze gewoon niet in beweging als ik ook naar woorden moet zoeken. Ik ga lezen in bed. Hopelijk ga jij lekker met de volleybaldames Sas, wiebelend van enthousiasme op je kruk of stoel, of wat daar ook maar staat. Zo vol talent en toch lerares worden. Je had het ver kunnen schoppen in de sportwereld, alleen al dat harde lichaam van je, daar kan geen blesure tegenop.

Mart loopt naar de badkamer, poetst zijn tanden, flost, kleedt zich uit, trekt een T-shirt aan en een schone boxersshort. In bed leest hij een op feiten gebaseerde roman. Hij ziet dat hij vergeten is het licht in het halletje uit te doen en hij probeert de kosten op jaarbasis uit te rekenen. Of dat opweegt tegen een keer geen koffie drinken buiten de deur en of hij nu mag blijven liggen. Mart stopt zichzelf in.

Ach, Vince de Prince, uren liep je heen en weer in de gang en sprak. Als ik vroeg waarover of tegen wie, zei je dat ik moest weten wanneer ik zwijgen moet. De gang was je publiek, ik verstond af en toe woorden, 'dit mensen, dit mensen', 'luister'. Je maakt nieuwsgierig, is dat je geheim? Doet iedereen wat je wilt omdat ze het einde willen kennen? Je Isabelletje, is ze soms niet meer nieuwsgierig, is ze daarom alleen vertrokken? Je schopte per ongeluk tegen mijn hamster aan, zei dat hij in je looproute kroop.

Dat bij huisdiereigenaren het kosten-batenprincipe niet goed is aangelegd. Ach, ik moet een lange nacht maken. O Nadia, had ik je maar heel even geroken vandaag, een seconde, honderd seconden, geuren gaan mee je dromen in, wist je dat Nadialief? Of heb jij me dat verteld? O wacht, de cv. Kijk aan. Kan ik gelijk het licht uitdoen.